

О. О. Сухобокова

Найтінгейл Флоренс

НАЙТИНГЕЙЛ Флоренс (Nightingale Florence; 12. 05. 1820, м. Флоренція, Велике герцогство Тосканське, нині Італія – 13. 08. 1910, Лондон) – британська медсестра і громадська діячка, організаторка медсестринської справи. Народилася у замож. аристократ. сім'ї, отримала хорошу домашню освіту (знала 5 мов). Під час подорожей Європою познайомилася із роботою сестер милосердя, зокрема 1849 відвідала Інститут діаконіс (Німеччина), після чого розробила власну методику догляду за хворими з мін. витратами засобів і макс. ефектом, що ґрунтувалася на дотриманні чистоти в палатах, регуляр. провітрюванні приміщень, режимі харчування, карантині та уважному ставленні до скарг хворих. 1853 очолила приватну лікарню в Лондоні. Під час Крим. війни 1853–56 разом із 38-ма помічницями безоплатно працювала у британ. польових шпиталях у Криму, де впроваджувала власні принципи догляду за пораненими. Менш ніж за 6 місяців смертність у військ. шпиталях знизилася з 42-х до 2,2 %. У 1856 влас. коштом встановила на горі над Балаклавою (побл. Севастополя) мармур. хрест на честь загиблих у Крим. війні солдатів, лікарів і медсестер. Керувала реорганізацією британ. армій. мед. служби, 1859 домоглася створення спеціалізов. військ. мед. шкіл, оснащення лікарень системами вентиляції та каналізації; запровадження статистич. оброблення інформації в лікарнях, проведення профілактики в армії. Завдяки змінам смертність у шпиталях скоротилася більш ніж на 50 %. У 1860 за рахунок «Фонду Н.», гроші до якого перераховували британці, відкрила першу школу сестер милосердя при лікарні св. Томи у Лондоні, випускниці якої продовжили її справу зі створення шкіл медсестер в Європі та Америці. Осн. наук. праці Н. – «Notes on Matters Affecting the Health, Efficiency and Hospital Administration of the British Army» («Нотатки про чинники, що впливають на здоров'я, ефективність і управління госпіталями британської армії», 1858), «Notes on Nursing: What It Is and What It Is Not» («Як треба піклуватися про хворих», 1860). У 1912 Ліга Міжнар. Червоного хреста і Червоного півмісяця заснувала медаль ім. Н. – найвищу в світі нагороду для медсестер (нею відзначено і бл. 20-ти українок), день її народж. – 12 травня – відзначають як Міжнар. день медсестри. У Лондоні відкрито музей Н., про неї знято кілька докум. і худож. фільмів, зокрема «Леді з лампою» (1951, реж. Г. Вілкокс).

Рекомендована література

1. I. B. Cohen. Florence Nightingale // Scientific American. 1984. Vol. 250, № 3.

Бібліографічний опис:

Найтінґейл Флоренс / О. О. Сухобокова // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2020. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-71746>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).